

A projektet az Európai Bizottság támogatta.

A közleményben megjelentek nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság nézeteit.

Pályázat azonosítója: 2022-2-HU01-KA122-SCH-000097771

Résztvevők: Buda Andrea, Dr. Lukács Eszter, Nagy Márta Anna, Kántor Andrea, Lőrinczné Bak Mária Magdolna

Tevékenység neve: job shadowing

Job shadowing helye: Reykjavik, Izland

Fogadó intézmény: Kvennaskólinn í Reykjavik

A kiutazás kezdő és befejező dátuma: 2023. 09. 10. – 2023. 09. 16.

Job shadowing időtartama: 5 tanítási nap az adott intézményben

OID kód: E10068803

Buda Andrea:

Szombaton délután a Wizzair géppel csodával határos módon időben pontosan felszálltunk, és a kontinentális Európát elhagyva, 4 és fél óras utazás után leszálltunk Keflavik repülőterén. Reptéri transzferrel könnyedén megtaláltuk a szállásunkat, amely a fogadó iskolától néhány perces sétára található.

2023.09.10.

Vasárnap a Golden Circle útvonalat jártuk be. Úticélunk természeti csodák: vízesések, krátertavak, gleccserfolyók voltak (Pingvellir nemzeti park; Bláskógabyggð gleccserfolyó, a legkékebb folyó; a gejzír, Aranygyűrű vízesés, egy krátertó, geotermikus mező - Sveitarfelagið Ölfus). A 12 órás túra után fáradtan, de élményekkel teli értünk vissza a szállásra.

2023.09.11-15.

Öt tanítási napot töltöttünk a Kvennaskólinn í Reykjavik nevű iskolában. Az iskola magán leányiskolaként kezdte meg működését 1874-ben, így szinte egyidős a mi iskolánkkal. A bekerüléshez nem kell központi felvételt írni, hanem a tanulók általános iskolából hozott eredményeit rangsorolják, és ez alapján történik a felvétel. A középiskola kezdetben 4 éves képzést jelentett, de pár éve lehetőséget kaptak a diákok a tanulmányi éveik lerövidítésére, akik, ezzel élve, ma már 90%-os arányban 3 év alatt befejezik a tanulmányaikat. Nincs kötelező érettségi. Az egyetemek maguk határozhatják meg, hogy mik a felvételi követelmények. Ahol íratnak felvételi vizsgát, ott 3 tantárgy kötelező: a matematika, az izlandi irodalom és az angol. A többi tantárgy választott. Általánosságban azonban kompetenciákat kell szereznie a leendő egyetemistáknak, amiket kreditek megszerzésével tehetnek meg: 157 kötelező és 43 választható kredit van.

Az én fő megfigyelési szempontom az aktív állampolgárságra való nevelés volt. A Pedagógiai Programjuk szerint az iskola elsődleges célja: a tanulók aktív és önálló tanulóvá tétele. Ezt a folyamatot az iskola a tanórákon teljes mértékben támogatja és fejleszti. A legtöbb látogatott óra során kooperatív tanulási módszerrel találkoztam, amely a diákok együttműködésén, aktív, önálló tananyagfeldolgozásán alapul. Kémia órán, fizika órán, angol nyelvórákon, és több,

különböző témájú szociológia órán is nagyfokú önállóságot biztosítanak a diákoknak, akik a kapott bizalmat megszolgálva, bátran vágnak neki az új ismereteknek. A feladat alapú és a projekt alapú módszertan is jellemző ebben az iskolában, amelyek szintén a tanulói kezdeményezőkézséget és önbizalmat növelik. Az egyik angol óra például környezetvédelmi témakörre épülő interaktív, a diákok önálló nyelvhasználatára épülő óra volt. Tanáraikkal keresztneven szólítják egymást, amely a bizalom és szoros kapcsolat tükröződése.

A diákok aktivitása iskolán kívül is tetten érhető, mivel több projekt részesei, városi szintű kezdeményezések aktív közreműködői (pl. környezetvédelmi akciók, nemek közötti egyenlőség, a másság elfogadása ... stb.) A kreditrendszerüknek köszönhetően (kötelező: 157, választható: 43) szintén arra vannak felkészítve, hogy mérlegelve a felkínált kurzusokat, a saját érdeklődésüknek, továbbtanulási szándékuknak megfelelően döntsenek arról, hogy melyeket szeretnék tanulni. Ily módon, érdekesebbnél érdekesebb témákba ássák bele magukat: kortárs regények, filmezés, mozgáskorlátozottakkal szembeni érzékenyítés, gender studies témákban. Felkészülhetnek arra is, hogy mi történne akkor, ha egy nagyobb vulkánkitörés miatt el kellene hagyniuk Izland szigetét, és bevándorlókká kellene válniuk. A választott kurzust aztán kötelező elvégezni és kreditet szerezni belőle.

Az iskolában vannak választott diák képviselők, akik a diákélet szervezői. Ők azok, akik kapcsolatot tartanak a városi diákönkormányzat képviselőivel. Többször előfordul azonban, hogy a szervezett programok egy-egy kurzus résztvevőinek szervezésében kerülnek megrendezésre (pl. a környezetvédők), és érintik az egész iskolát, vagy a városban kapnak nagyobb visszhangot. Ottjártunkkor diákok egy csoportja találkozott a parlamentben néhány képviselővel a környezetvédelmi tudatosság erősítése végett.

Az iskolában vannak tanulásmódszertant segítő, diák tanácsadók, akik a társaiknak szükség esetén segítenek javaslataikkal, tanulmányaik nyomon követésével. Az idősebb diákok segítik az újonnan érkezőket, beilleszkedési, tanulási problémáik megoldásában, akár felzárkóztatást segítő céllal.

Az iskola vezetői abban is gondolkodnak, hogy az egyre nagyobb számú bevándorló családok gyerekeit hogyan tudnák az iskolában megfelelő képzéssel bevonni, és amely során a diákok képviselői aktívan vennének részt az új diákok integrációjában. Szeptemberben indult egy 10 fős osztály is, fogyatékkal élő diákok számára. A velük való ismerkedést, nyitottabb kapcsolatot kiépítését is diákok bevonásával tervezik.

Az Inna iskolai információs rendszer, ahol a diákok hozzáférhetnek a tanulmányaikkal kapcsolatos információkhoz, például az iskolai jelentésekhez, osztályzatokhoz, jelenléthez és kurzusokhoz. Az Inna egy oktatási platform is, ahová a tanárok feltöltik a tananyagokat, házi feladatokat adnak és konzultálnak az egyes diákokkal. Ezt a rendszert a diákok önállóan használják. Nálunk ehhez hasonló a Moodle rendszer egyetemistáknak.

2023.09.16.

A délután induló Wizzair járáttal éjszaka megérkeztünk Budapestre, és a hajnali órákban vonattal utaztunk Debrecenbe.

Dr. Lukács Eszter:

Ötnapos izlandi iskolalátogatásunk során feladatom az diákok iskolai közérzetének megfigyelése volt, mely összhangban volt a Barcelonában végzett kurzuson tanultakkal.

Már az épületbe lépéskor feltűnt, hogy a folyosón dicsőségstábla kap helyet, melyen a gyerekek eredményei és fényképei sorakoznak. Mellette a tanulók által készített, különböző témájú tablók vannak: drogprevenációs plakát, a pihenés fontossága és a pihentető alvás fontályai, egészséges táplálkozás stb. Ezen alkotások részben tanórák, részben délutáni foglalkozások keretében készültek.

Az első napon körbevezettek bennünket az épületben, hol a tantermeken kívül számtalan kisebb helyiség áll tanárok és diákok rendelkezésére, hogy az órák közötti szünetekben lehetőségük legyen nyugodtan étkezni, pihenni, akár aludni egyet. Utóbbi egy csendes szobában, erre a célra kialakított fekhelyeken lehetséges, még párnák és takarók is vannak kihelyezve. A könyvtárban, ahol örvendetesen sok fiatal olvas, ugyancsak van egy csendes rész, ahol még beszélgetni sem szoktak - itt zavartalan olvasás, tanulás folyik.

Az órarend szintén tükrözi, hogy komoly figyelmet kap a diákság iskolai jólléte. Az órák között szerepelnek a szociális érzékenységet támogató, morális nevelést elősegítő tantárgyak. A társadalomtudomány órákon valós társadalmi problémákat és megoldási stratégiákat vitatnak meg a tanár vezetésével.

A "Gender Studies" órán a nemi szerepekről tanulnak társadalmi kontextusban. Az általam látogatott órán a nők szerepét vitatták meg a politika, közélet, sport színterén és a munka világában. A tananyag alapja különleges sorsú nők vallomásait fejezetekbe foglaló tanulmánykötet volt, ez szolgált alapul a tanár úr irányította beszélgetéshez.

Különös élvezettel vettem részt a jóga foglalkozáson. A jóga választható tantárgy, a diákok nagy számban vesznek részt rajta, van, aki évek óta jár és kezdő csoportok is indulnak. A megnyugtató fellépésű tanárnő relaxációs zene mellett vezeti a gyakorlatokat. Az óra utolsó negyedében a lazítás alatt a gyerekek kényelmesen elhelyezkednek, takarót kapnak, néhányan el is szundítanak. A kedves ébresztő után a tanárnő ebédelni küldi őket, így délután megfrissülve folytatják a tanulást.

A tanórákon általános a támogató légkör. A tanárok saját módszertani eljárásaikat alkalmazhatják, de az általam látogatott órák közös tapasztalata, hogy dicsérettel motiválják diákjaikat. Szükség esetén a tanulók elhagyhatják helyüket, kérdezhetnek, segítséget kérhetnek, kimehetnek mosdóba.

A fesztelen légkör nem vezet fegyelmezetlenséghez, a gyerekek együttműködnek a pedagógusokkal. Megtudtuk, hogy nevelési nehézségek esetén iskolapszichológus és más szakemberek bevonásával próbálnak segíteni, ha szükséges, a szülőket is bevonják. Reykjavíkban tartózkodásunk ideje alatt súlyos közlekedési baleset történt az iskola mellett. Diákok szerencsére nem voltak érintettek, de közülük többen is látták az esetet, melynek sérültje elhunyt. Az iskola vezetése az e-naplón keresztül azonnal értesítette a szülőket és már másnapra hívtak az iskolába traumakezelésben jártas szakembert, hogy az érintett diákok komoly lelki sérülését megelőzzék. Meggyőződésem, hogy a gyors és szakszerű segítségnyújtással hatékonyan tudnak orvosolni megrázó helyzeteket.

Fontosnak tartom, hogy a gimnáziumban a tanárok jó közérzete is biztosítva van. A tanári szobák nappalihoz hasonlóan ülőgarnitúrával vannak berendezve, itt kávé, keksz és gyümölcs fogyasztható tetszőleges időpontban és mennyiségben. Ritkán érkezik panasz a pedagógusokra, ha mégis megtörténik, az iskolavezetés gyorsan és támogató módon fellépve megnyugtatóan kezeli az ügyet. Az általános és kölcsönös bizalom tapintható a tanári kar és a vezetés között. A tanárok jó közérzete egyértelműen tetten érhető a tanár - diák kapcsolatban, hiszen a kiegyensúlyozott tanárok tudják megteremteni a fiatalok biztonságérzetéhez szükséges körülményeket.

A reykjavíki gimnáziumban megtapasztalt légkört példaértékűnek és követendőnek tartom.

Nagy Márta Anna:

Az izlandi job-shadowing programunk keretében a feladatomban a fenntarthatóság, illetve a környezetvédelmi szempontok megfigyelése volt. Az ország a rendkívül alacsony szén-dioxid kibocsátásáról híres, köszönhetően kivételes geotermikus erőforrásainak. Reykjavík épületeinek fűtése is egyedülálló: egy közeli tó vizét egy vulkánon át felmelegítik majd innen vezetik a házak fűtőcsöveibe. Ennek a megoldásnak, illetve az elektromos és hibrid meghajtású járművek nagy számának köszönhetően még a főváros levegője is „hegyi” minőségűnek mondható. Az utcákon inkább hagyományos, mint szelektív kukákat találunk viszont a zöld területeken számos angol nyelvű tábla figyelmezteti az arra járókat a természeti értékek védelmére. A meglátogatott iskola – Kvinnaskólinn – szintén nagy hangsúlyt fektet a környezetvédelem fontosságára. Az iskola folyosóin haladva több, természet- és egészségvédelem megőrzésére figyelmeztető oktatótábla, plakát, valamint egyértelmű jelzésekkel ellátott szelektív kuka van számos ponton kihelyezve. Az iskola környezetvédelmi bizottsága nemcsak a szeméttípusok szétválogatására, hanem a szemét mennyiségének csökkentésére is próbálja felhívni a tanulókat, tanárok figyelmét. Ugyanis az összegyűlt szemét mennyiségét is méri, valamint az iskola szén-dioxid kvótájának további csökkentésére is próbálnak megoldásokat találni. A bizottságot egy fizika szakos, spanyol származású tanárnő, Maria vezeti és a környezetvédelem iránt különösen érzékeny tanulók alkotják. A tanév folyamán több közösséget megmozgató programot is szerveznek olyan témákban, mint például figyelemfelhívás az autótmentes közlekedés vagy a használt ruha vásárlás környezetkímélő mivoltára. Továbbá városi és országos szintű rendezvényeken is részt vesznek, melyeket általában minden hét péntekjén tartanak. Ottlétünkön a bizottság képviselői éppen a Parlamentbe készültek, hogy ott magas rangú környezetvédelmi szakemberekkel konzultáljanak közös fórumon. A látogatott óráim nagy része biológia volt, melyeket Emil, egy lelkes fiatal tanár úr tartott. Az egyik órán rendkívül szimpatikus környezetvédelmi programon kezdtek dolgozni. A tanulóknak ki kellett választani az Interneten egy Reykjavíkban működő céget, utánanéztek annak működésének és 8-10 kérdést fogalmaztak meg az adott vállalkozás környezettudatos működésével kapcsolatban. Másnap kimentek oda, hogy feltegyék a kérdéseket a cég vezetőinek, majd harmadnap kiselőadás keretében előadták a hallottakat társaiknak. Ezt rendkívül jó módszernek tartom, hiszen a tanulók gyakorlatban tapasztalhatják meg, hogy lakóhelyük mennyire elkötelezett a fenntarthatóság iránt. Ez ügyben nekünk, magyaroknak is lenne még bőven tennivalónk.

Kántor Andrea:

Két földrajzórán vettem részt, ahol a teremben lévő számítógépet a tanár a feladat kivetítésére használta, amit a diákok a saját laptopjukon is megnyitottak. A közetlemezek mozgásának vizsgálatához a megadott adatokon kívül a Google Earth alkalmazást és Excel táblázatot is használtak. Feladatlapot is kaptak, amit az adatoknak megfelelően kellett megrajzolniuk. Mivel elég összetett volt a feladat, másnap is folytatták. A laptopok töltéséhez a teremben 12 konnektor is volt.

A környezetvédelem órán a feladat a megadott cégek környezettudatosságának vizsgálata volt. A tanár kivetítette azoknak a cégeknek a nevét, amelyek közül a tanulói választhattak. Az interneten rákerestek a diákok és kiválasztották, hogy melyikkel szeretnének foglalkozni. A laptopjukon írták a kérdéseket, amikre másnap a cégeket felkeresve választ szeretnének kapni.

A történelem órán a tanár Power Pointos óravázlatot vetített ki, a diákok számítógépen, tableten vagy füzetben jegyzeteltek.

A német órán a tanárnő az új nyelvtani rész magyarázatát és a példa mondatokat kivetítette, amit a diákok a füzetükbe lejegyeztek. Majd ugyan így a gyakorló feladatokat és a megoldásaikat is.

Az egyik matematika órán az algebrai törtekkel való műveleteket gyakorolták. Először átismételték két konkrét példán keresztül az elméletet. A tanárnő a táblán színes filc használatával felhívta a figyelmet a szabályokra. A diákok a füzetükben ceruzával írtak. A feladatgyűjteményükből saját tempójukban dolgoztak és nem használtak IKT eszközt. A másik óra témája az intervallumok és jelölésük volt. A tanárnő kivetítette a jelöléseket, de az órán a táblára még egyszer leírva, mindegyiket példákkal együtt elmagyarázta. Minden diák saját laptoptal rendelkezik, ezeket a feladatokat mégis a füzet használatával oldották meg.

Az általam látott kémia és angol órán sem használtak IKT eszközt. Az iskolával való ismerkedés alkalmával viszont felfigyeltem egy plakátra, ami a Geogebra matematikai program alkalmazását ismertette fizikai problémák megoldásánál.

Lőrinczné Bak Mária Magdolna:

Szeptember 9-én, szombaton öten kollégák Wizzair géppel utaztunk Reykjavíkba, ahol a késő esti órákban foglaltuk el a szállásunkat, egy kétfős és egy háromfős apartmant, mely közel található a fogadó középiskolához. Szeptember 10-én, vasárnap egy szervezett kiránduláson vettünk részt, ahol megtekintettük a Golden Circle körút nevezetességeit, így megismertük Izland természeti adottságait (Thingvellir Nemzeti Park, Öxarárfoss vízesés, gejzírek, Gulfoss Vízesés, Kerid krátertó).

Szeptember 10-15 között intézménylátogatáson vettünk részt a reykjavíki Kvennaskólinn középiskolában, ahol nagyon kedvesen és felkészülten fogadtak minket. Megszervezték a napi óralátogatásokat, konzultációkat és ingyen ebédet biztosítottak számunkra. Az első nap, hétfőn igazgatóhelyettes asszony, Ásdís fogadott minket, aki megmutatta az intézményt, mely három különálló épületből állt néhány perc sétára egymástól. Megnéztük az oktatás tárgyi feltételeit,

majd az igazgató asszony, Kolfinna fogadott minket, aki az iskolában folyó oktatásról beszélt. A három évfolyamos középiskolában a kötelező tantárgyak mellett vannak fakultatívan felvehető tantárgyak. Az iskola arra törekszik, hogy a lehető legjobb oktatást nyújtsa a tanulóknak olyan tanulási környezetben, ahol jól érzik magukat, és megtanulnak felelősséget vállalni tanulmányaikért, egymásért és a környezetükért. Az iskola egyik fő célja, hogy a tanulók minőségi oktatásban részesüljenek, és minél jobban felkészítsék őket a továbbtanulásra. Az országos tantervet figyelembe véve készítik el a helyi tanterveket, melynek megvalósításában a tanárok nagyfokú autonómiát élveznek. Az oktatás során hat alapelvnek kell érvényre jutni: műveltség, fenntarthatóság, demokrácia és emberi jogok, egyenlőség, egészség és jóllét, valamint kreativitás.

A Job Shadowing során minden nap tanórákat látogattunk előre meghatározott ütemben, a fogadó középiskola előzetesen elküldte az órarendünket. Én történelmet és francia nyelvet tanítok iskolánkban, így történelem-, földrajz-, francia-, média- és kémiaórákat látogattam a fogadó intézményben. A meglátogatott tanórák, az iskola tárgyi feltételei azt sugallták, hogy a tanárok jól felkészültek, a diákok motiváltak, a tantermek és közösségi terek kialakításánál figyelembe veszik a diákok és tanárok alapvető igényeit. A tágas tantermekben jellemzőek a kör alakú hatfős asztalok, melyek ideálisak csoportmunkához, a folyosókon szelektív hulladékgyűjtők, a falújságok tele a diákokat érintő témákkal pl. drog-prevenációs tartalmak, egészséges életmódra buzdítás. A diákok általában kedvesek, nyugodtak, de motiváltak, tanórákon fegyelmezési gondok nem voltak, rendkívüli esemény sem történt. A tanárok a diákokkal az **Inna** informatikai felületen tartják tanórán kívül a kapcsolatot: itt találják a diákok tananyagot, fontos információkat, valamint értékelést. A meglátogatott történelemórák és franciaórák arról győzték meg, hogy sok a hasonlóság a magyar és az izlandi oktatási rendszer között, az izlandi kollégák hasonló módszerekkel tanítanak, mint mi, de a tanároknak több autonómiája van, akár a tankönyvválasztásban, akár a tanmenet megvalósításában, ha szükséges, akkor egész témaköröket kihagynak történelemórán, valamint izlandi történelmet nem kötelező középiskolában tanítani.

Az intézménylátogatást megelőzően felosztottuk a megfigyelési szempontokat, az én feladatom az iskolai menedzsment megfigyelése volt. Az igazgatónővel és a helyettesel történő beszélgetések során jutottunk értékes információkhoz. Az intézmény élén egy igazgató, egy igazgatóhelyettes, egy tanulmányi igazgatóhelyettes és egy gazdasági igazgatóhelyettes áll. Ők folyamatos kapcsolatban állnak egymással és a tanárokkal, szükség esetén a kiskorú diákok szüleivel. A tanári kar 3-4 hetente tart gyűlést, továbbá az Inna felületen vagy e-mailen keresztül kapnak információkat vagy instrukciókat. Tanfelügyelők rendszeresen látogatnak szakórákat, akik tanácsokkal látják el a kollégákat. Szakmai probléma esetén az igazgatóság igyekszik a kollégát tanácsokkal ellátni, esetleg szakember segítségét kéri. Az igazgatóság hatékonyan motiválja a kollégákat, rendszeresen vannak diákelégedettségi kérdőívek, a túlórákat, korrepetálásokat, versenyfelkészítéseket, vizsgáztatásokat külön díjaznak. Két diáktanácsadó kolléga segíti a problémás tanulókat, a tanácsadók felméri, hogy ezek a problémák iskolán belül megoldhatók-e vagy szükséges a tanulókat megfelelő szakemberhez vagy intézményhez küldeni. A bejövő osztályok szüleit tanév elején az igazgatóság összehívja és információkkal látja el. Ezek után az osztályfőnökök tartják a kapcsolatot az iskola és a szülők között az Inna rendszeren keresztül. A nagykorú diákokkal személyesen veszik fel a kapcsolatot és próbálják megoldani a problémákat. Szülő Tanács működik az intézményben, melynek feladata az iskola támogatása, a tanulók érdekeinek védelme, a kiskorú tanulók szüleivel, gondviselőivel az együttműködés erősítése. Ezen kívül működik még Iskolai Tanács, melynek tagjai az igazgató, egy igazgatóhelyettes, két tanár és két diák, ez az intézmény tanácsadó testületként működik.

Összegezve, a Job Shadowing során egy jól működő iskolarendszert ismerhettem meg Izlandon, mely szilárd alapokon áll, kiváló diáktanácsadót és tanártanácsadót tárgyi és emocionális feltételeket, időbeosztást biztosítanak az oktatás minden résztvevője számára, akik így hatékonyan együtt tudnak dolgozni és érnek el közösen szakmai eredményeket.

Szeptember 16-án délután hagytuk el Izlandot menetrendszerinti Wizzair járással, Budapestre késő éjjel érkeztünk meg, majd egy hajnali vonattal tértünk vissza Debrecenbe.